

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De holocaustis [et] mo[do] offerendi ca. iij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Dividendus de

a doctrina z traditioe sacrificioꝝ q̄ sequit̄. q̄dā plibanda sunt in hūc modū. Quinq; p̄siderāda sūt h̄. Sacrificia q̄ deo offerunt. p̄sone a quib; offerunt. tempoz q̄ offerunt. loca vbi offerunt. cause p quib; offerūt. Triplex aut̄ eoz que offerebatur rite occurrit discretio. Aut̄ em̄ erat oblatio de animalib; z sacrificiū dicebat̄. nec ante viij. die natiuitatis poterat offerri. nec eadem die mater z fetus eius. Aut̄ de sicca materia. vt similia. pane. thure. z p̄p̄le dicebat̄ oblatio. Aut̄ de liq̄dis. vino z oleo que p̄p̄le libamen vel libatio dicebat̄. licet his nominibus scriptura q̄nq; indifferēter vtaf. Per sone vero offerentiū due. anima vel synagoga. Animaz vero alia sacerdos. alia p̄nceps alia puata. de quib; suis locis dicit̄. sicut d̄ locis z temporib; suo loco. Causaz quoq; triplex erat differentia. Offerebant̄ em̄ quādoq; necessario. q̄nq; sponte. q̄nq; casu. Necessario aut̄ vel ex voto. vel ex p̄cepto. Sane ex p̄cepto offerebant primitias frugum. vuaruz. fructuum. Decimas quoq; eozundem z insus per animalium. P̄t̄i mogenita quoq; animalium z liberoꝝ. Oblationes etiā tr̄sum solennitatum zc. in hunc modū. Vel autem z fermentum nūq; offerebant̄ domino. t̄m̄ primitie eoz temporib; suis offerebant̄ sacerdoti. s; n̄l ex eis sup̄ altare ponebat̄. Cōmuniter autem a nullo sacrificio sal deesse debebat. z iō dicebat̄ sal federis. q; nō erat fas hoc transgredi. Porro fm̄ ordinē libi a sacrificijs inchoandum est.

De holocaustis z modo offerendi.

Capitulum. III.

Sacrificioꝝ alia

holocausta. alia sacrificia. Et p̄mo de holocaustis videam. Holocausta dicebant̄ illa sacrificia q̄ tota incen-

debant. Holon em̄ totū. cauma incendū d̄z fiebat aut̄ t̄m̄ in trib; armētis sc; z pecudibus. sed t̄m̄ de ouibus et capris. Et in auib; sed t̄m̄ in turture z columba. De armentis z pecudib; sic Offerebat̄ t̄m̄ masculus anniculus. s. vni^o anni vl̄ circa. sup̄ annū non. T̄m̄ q̄nq; ostia agnus: q̄nq; aries appellat̄. Hos em̄ supra annum poterat offerri vt ait Iosephus. Erat q̄z imaculat^o. qd̄ nō de macula velleris s; corpis intelligendū est. s. nō debis le. aut fracto mēbro. aut papulas h̄ns. aut scabiē. aut cecū z hm̄ol. Offerebat̄q; primo sacerdoti ad ostium atrij. vt videret si ido-

neū esset ad offerendū postea ad ostium tabernaculi offerebat d̄no p̄ manuū impositionē sup̄ caput: lotis prius manib;: q; p̄ter mare sacerdotū erat in atrio duo maria. vniū viroz; et alteꝝ muliez. T̄m̄ z a loco offerendi ab hebreis hostia dicebat̄. Steriles aut̄ ab hostib; vincēdis hostiam. et a vicis hostib; victimā cōsueverant appellare. Victimā p̄o hebrei a vicēdo dixerūt. q; vincitū adducebatur animal. Oblataz sic hostiam reducebat sacerdos ad altare holocaustorum z stans ad aquilonē imolabat eā corā d̄no ad latus altaris z in h̄spectu sanctorū. fundebatq; sanguinē ei^o circa crepidinem altaris in circuitu. He-

breus habet parietē Joseph^o limbū. forte labium sup̄eminens detractaq; pelle hostiē q̄ erat sacerdotis artus in frustra conculdebat. quib; lotis cū capite pedibus z in testinīs adolebat oīa sup̄ altare i holocaustum et odorē suauē d̄no. Nō est credendum q; in nidore seu odore carniū deles-

Papula est oris infirmitas. que gallice d̄z lampast.

Unde hostia fm̄ hebreos aliter fm̄ gentiles.

Vicia q̄ cecidit dextra victrice vocat̄. Hostibus a domit̄ hostia nomen habet. Domit̄is posuit pro domandis metri necessitate.

Quedā hostia imolabatur a sacerdote q̄ erat aliq̄ntulū magna. cui^o sanguis effundebatur ad crepidinem altaris. Alia hostia q̄ maior erat occidebatur: ita q; sanguine ei^o aspergebat sacerdos parietes ipsius altaris. Erat autē et hostia maxima que sacrificabat̄. cui^o sanguis effundebat̄ ab

b

et aremur dñs. sed po ipso imolante super
 tius in re significata cornua ipsius altar
 et deuotione offeren
 tium. Sicut de autibus fieret holocaustū
 fiebat sic. Sed cum duo offerret vt dictū est
 pmo homo de israel: postea sacerdos. Quō
 ab hoīe offerebat auricula: tacet. Forte quia
 eodē modo quo et pecus. forte tñ sacerdot
 Offerebatur autē pullus turturis vel colū
 be cui frangebatur sacerdos collū sola manu.
 Non em̄ licebat sacerdotibz ferrū leuare sup
 auem. Et retorto collo cū capite sub ascella
 vngue cutē collī vbi fractū erat rumpebat z
 fuso sanguine circa crepidinē altaris. vesicu
 lam gutturis z plumas p̄iciebat ad orientē
 in loco secreto vbi cineres effundebāt. p̄fra
 gisq; ascellis manu: adolebat eam sup altare
 in holocaustū. Et hec erāt minora z simpli
 cia holocausta q̄ voluntarie fiebant. Erant
 quedā maiora quadā necessitate facta. que z
 sanctiora quodammō. qz totū incendebat z
 pellis z finus. de quibz post dicit. quodā
 modo min⁹ digna. qz sup altare non crema
 bant. Hūc de sacrificijs partialibz psequa
 mur z voluntarijs.

De sacrificijs pacificis z salutaribz.
 Capitulū. III.

De quodam

b erant pacifica. quedā salutaria. q̄
 scz pro salute danda. vel data: vl
 cōseruanda offerebant. Similiter z p pace
 vel ad deū vel ad homines. vel qz ad bonuz
 pacis fiebāt. cum cuiq; qd suum erat dabat
 scz deo z sacerdoti z offerēt. Fiebat autē cuz
 erat de animalibz de armento tñ: et de pecu
 dibus pdictis. de autibus vero nō. Sane in
 mō offerēdi ab hoīe vel sacerdote idē fiebat
 cū hostia holocausti. S; in hoc erat differē
 tia. qz hic offerebat mascul⁹ vl femina. z an
 nical⁹ vl grandiora: imaculata tñ. Pars p̄o
 hostie offerebat dño. ps erat sacerdotū relis
 qua offerentū. De armento hec offerebant
 dño. Omnis adeps q̄ est pinguedo interio
 rum offerebat. Pinguedo em̄ supra carnem
 animalis aruina vel lardus dicit. Que carni
 admixta proprie pinguedo: que in intestinis
 adeps est. Est autē triplex adeps. vitaliū. id ē
 cordis z v̄tris. Adeps iecoris. Lepatis que
 reticulū dicit. qz inuoluit ad modū retis. Et
 est adeps renū. Hos tres adipēs duosq; res

nes. id ē illa z renūculos adolebat sacerdos
 sup altare. Eadē etiā d capra dño offerebat
 Si vero de ouibz erat oblatio p̄ter pdicta
 offerebat de ea cauda integra: quā lumbz
 vocāt. h̄r. Pellis vero erat sacerdoti q̄ offer
 rebat illō. Armus p̄o dexter q̄ dicebat sepa
 ratiois. et pecc⁹ qd dicit eleuatiois. et qre sic
 dicebant infra dicit. cedebāt in vsus sacerdo
 tum. et lingua cū faucibz tradūt. s; in textu
 nō memini me legisse. Forte pectori adhe
 rant. z cū pectore ab aīali tollebant. Vñ suf
 fecit noiāsse pecc⁹. et his vescebant sacerdo
 tes in domibz suis: cū vxoribz z liberis z do
 mo tota mundis tñ.

etia q̄ in domibz im⁹ Diuersis modis effi
 molabāt cā epulū vl ciebant mundi tactu
 religiosis pecc⁹ z ar mortuorū. et multis
 mū dabāt. Reliqua alijs modis d quibz
 erāt offerētū: et inde infra dicit.
 epulabant corā dño
 in loc⁹ ad hoc deputatis: in sp̄o atrio vel in
 p̄ta. Liebat etiā ex his tā sacerdotibz q̄ alijs
 edere duobz diebz. siqd superat in die tertū
 cremabat. Et nota qz nullū aīali offerebat
 vel in holocaustū. vel in sacrificiū sine liba
 mentis suis. sed de libamentis p̄prius infra
 erit tractatus.

De oblatione inanimatoz.
 Capitulū. V.

De vero manus

f hoīs animal inuenire nō poterat
 offerebat p salute vel pace simila
 farnā scz delicatissimā. fundēs sup eā oleū:
 et dicebat simila oleata: vel oleo fermentata
 Thus offerebat cū ea. Sacerdos autē totū
 thus z pugillū plenū simile oleate: adolebat
 sup altare memoriale. In memoriā offerēt.
 vt scz dñs memor esset eius vel sacerdos ad
 dñm: reliquū erat sacerdotū. Tradūt hebrei
 nō sp̄ plenū pugillū offerre: sed p q̄ntitate si
 mile minus poterat offerri intantū: qz etiam
 impleto pugillo oēs digitos poterat apire
 sacerdos p̄ter medicū. et illud tantū illū qd re
 manebat inter illum digitum et volam suf
 ficiebat. Josephus vero drachmam vnā of
 ferendam dicit. Si
 p̄o sacrificiū de simi
 la coctum offerebat
 panes sine fermento
 conspersos oleo. co/
 Nū farnā redacta fia
 it in panem. Quiddā
 dicit. uij. genera pan
 nū fuisse. coctū z cū